

คำสั่ง



คดีหมายเลขดำที่ ..... ฎต ๑๒ / ๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ..... ฎต ๑๓ / ๒๕๕๓

## ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

### ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๑๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

#### ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง  
นายภราดร โสภาน นายคัดค้าน

เรื่อง จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลทาดวัน ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทาดวัน ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ ให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทาดวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ต่อมานายเดชา เชื้อเมืองพาน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

/ทาดวัน



- ๒ -

ทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามคำร้องของนายเดชารู้จักคัดค้านแล้วได้ความว่า เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ นายขงค์ แบนแก้ว นายเชวง หมูทอง นางหฤทัย วงจำรัมย์ นายสุรพงษ์ มีจันทร์ นายผควน ใจมอย นายไสว เชื้อเมืองพาน และนายถนอม มีจันทร์ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวันให้เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ อนุญาตให้ภิกษุสมพล กำพรหม วัดร่องคต หมู่ที่ ๑ ตำบลทานตะวัน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทานตะวัน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ซึ่งภิกษุสมพลมีสถานะเป็นภิกษุของวัดร่องคตจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๓๔ ดังนั้น การที่นายขงค์ นายเชวง นางหฤทัย นายสุรพงษ์ นายผควน นายไสว และนายถนอม มีมติให้ภิกษุสมพลใช้สิทธิเลือกตั้งทำการลงคะแนนเลือกตั้งจึงเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๑๕ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเลือกตั้งของผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ โดยผู้คัดค้าน ผู้สมัครหมายเลข ๑ ได้คะแนน ๑๑๑ คะแนน นางสาวทองสุข เชื้อเมืองพาน ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้ ๑๑๑ คะแนน นายสวาท

/เชื้อเมืองพาน



- ๓ -

เชียงใหม่ พาน ผู้สมัครหมายเลข ๓ ได้ ๑๑๘ คะแนน และนายเดชาได้ ๑๑๒ คะแนน แล้วปรากฏว่าคะแนนของผู้คัดค้านที่ได้รับเลือกตั้งในลำดับที่ ๒ มีคะแนนมากกว่านายเดชาเพียง ๑ คะแนน การอนุญาตให้ภิกษุสมพลใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทานตะวัน นั้น เชื่อได้ว่าอาจมีผลเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้งและเป็นเหตุสำคัญมีผลทำให้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอให้มิคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ อำเภอพาน จังหวัดเชียงใหม่ แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ภิกษุสมพลยังมีได้มีสถานะภาพเป็นภิกษุเนื่องจากไม่ ได้บวชเป็นภิกษุตลอดไปแต่เป็นการบวชเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวในวันครองราชย์ครบ ๘๐ พรรษา และการลงคะแนนเลือกตั้งของภิกษุสมพลอาจ อยู่ในประเภทบัตรเลือกตั้งไม่ประสงค์จะลงคะแนนหรือประเภทบัตรเสียทั้งผู้ร้องมิได้ สืบสวนสอบสวนว่าภิกษุสมพลลงคะแนนให้ผู้คัดค้านหรือไม่ และหากการใช้สิทธิเลือกตั้ง ภิกษุสมพลมีผลไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีย่อมต้องเลือกตั้งใหม่ทั้งหมด มิใช่ระบุเฉพาะ ในส่วนของผู้คัดค้าน โดยอาศัยเหตุจากผลคะแนนที่ต่างกัน ๑ คะแนน ดังความเห็นของผู้ร้อง ขอให้ยกคำร้อง

/วันนัดตรวจ



- ๔ -

วันนัดตรวจพยานหลักฐาน ผู้คัดค้านแถลงไม่ขอคัดค้านที่ให้การว่าภิกษุสมพล  
มิใช่ภิกษุ

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า  
เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบล  
ทวนตะวันประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทวนตะวันในวันที่ ๖  
กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ให้ผู้คัดค้านซึ่ง  
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทวนตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐  
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ต่อมานายเดชา เชื้อเมืองพาน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา  
องค์การบริหารส่วนตำบลทวนตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านว่าการเลือกตั้ง  
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทวนตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและ  
เที่ยงธรรม ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วได้ความว่า กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐  
อนุญาตให้ภิกษุสมพล วัชร่องคต ใช้สิทธิเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๐  
ตำบลทวนตะวัน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และผลรวมคะแนนของผู้คัดค้านซึ่งได้รับเลือกตั้ง  
ในลำดับที่ ๒ กับของนายเดชาซึ่งไม่ได้รับเลือกตั้ง มีคะแนนต่างกันอยู่เพียง ๑ คะแนน  
ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า มีเหตุตามคำร้องอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและ  
เที่ยงธรรมและต้องมีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้คัดค้านหรือไม่ เห็นว่า แม้ว่าพฤติการณ์ของ

/คณะกรรมการ



- ๕ -

คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ ที่อนุญาตให้ภิกษุสมพล วัดร่องคต ซึ่งเป็นบุคคล  
ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น  
พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๔ (๒) ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล  
ทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ดังกล่าว อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิก  
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๑๕ และกรรมการการเลือกตั้ง  
มีคำวินิจฉัยสั่งการคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๕๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓  
ว่าให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ ก็ตาม แต่จากสำนวนสืบสวน  
สอบสวนของผู้ร้องเอกสารหมายเลข ร.๑ และตามทางไต่สวนที่ได้ความนั้นหาได้มีพยานหลักฐานใด  
แสดงว่าผู้คัดค้านมีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องด้วยการกระทำของคณะกรรมการประจำหน่วย  
เลือกตั้งที่ ๑๐ ไม่ ทั้งเหตุตามคำร้องที่ผู้ร้องเปรียบเทียบในส่วนของคะแนนเลือกตั้งของผู้สมัคร  
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ โดยผู้คัดค้าน ผู้สมัคร  
หมายเลข ๑ ได้ ๑๑๓ คะแนน นางสาวทองสุข ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้ ๑๑๑ คะแนน นายสวาท  
ผู้สมัครหมายเลข ๓ ได้ ๑๑๘ คะแนน และนายเดชาได้ ๑๑๒ คะแนน แล้ว คะแนนของผู้คัดค้าน  
ที่ได้รับเลือกตั้งในลำดับที่ ๒ มีคะแนนมากกว่านายเดชาเพียง ๑ คะแนน นั้น โดยผู้ร้อง  
อ้างว่าการอนุญาตให้ภิกษุสมพลใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าวมีเหตุให้เชื่อว่าอาจมีผลเปลี่ยนแปลง  
การเลือกตั้งและเป็นเหตุสำคัญมีผลทำให้การเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไป

/โดยสุจริต



- ๖ -

โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ในข้อนี้ ผู้ร้องมีนายเฉชาเบิกความว่า ศึกษสมพลบอกกับนางมาลัย  
เชื้อเมืองพาน มารดาของตนว่า นายเลิศ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง  
ได้เดินเข้ามาพูดคุยกับศึกษสมพลให้กาผู้คัดค้านและผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๒ ศึกษสมพล  
บอกนางมาลัยว่าในวันเลือกตั้งได้ลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้านและผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๒  
ตามที่นายเลิศบอก แต่จากคำให้การพยานของนางมาลัยที่ให้การต่อคณะอนุกรรมการสืบสวน  
สอบสวนตามสำนวนการสืบสวนสอบสวนเอกสารหมาย ร.๑ แผ่นที่ ๒๕ กับ ๒๘  
กลับได้ความว่านางมาลัยเข้าใจว่าเป็นนายเลิศซึ่งเป็นกรรมการเฝ้าหีบบัตรเดินเข้าไปหา  
ศึกษสมพลก่อนที่จะเข้าคูหากาบัตร จึงคิดว่าต้องเป็นนายเลิศเป็นผู้บอกให้เลือกหมายเลข ๑  
กับหมายเลข ๒ ส่วนศึกษสมพลกับนายเลิศที่ให้การเป็นพยานต่อคณะอนุกรรมการสืบสวน  
สอบสวนตามสำนวนสืบสวนสอบสวนเอกสารหมาย ร.๑ และยังให้การเป็นพยานในชั้นพิจารณา  
ต้องกันว่า นายเลิศไม่ได้บอกให้ศึกษสมพลลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๑  
และหมายเลข ๒ เมื่อพิจารณาสถานะของนายเลิศตามที่ได้ความจากคำให้การพยานของนายยงค์  
แบนแก้ว ประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๐ ตามสำนวนสืบสวนสอบสวนของ  
ผู้ร้องเอกสารหมาย ร.๑ ว่านายเลิศทำหน้าที่เป็นผู้รักษาหีบบัตรเลือกตั้ง ดังนั้นขั้นตอนในส่วน  
หน้าที่รับผิดชอบการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งของนายเลิศจึงเป็นขั้นตอนสุดท้าย  
ภายหลังจากผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ใช้สิทธิแล้วมาลงในหีบบัตรเลือกตั้ง ดังนั้นนายเลิศ

/ยอมไม่มี



- ๗ -

ข่อมไม่มีโอกาสพูดคุยจงใจภิกษุสมพลให้ลงคะแนนให้ผู้ใดได้ ข้ออ้างของผู้ร้องไม่มีน้ำหนัก  
ให้รับฟัง นอกจากนี้ยังได้ความจากคำให้การพยานของภิกษุสมพลอีกว่า ภิกษุสมพลใช้สิทธิเลือกตั้ง  
โดยกาเครื่องหมายกากบาทลงในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนนให้หมายเลขใด พฤติการณ์แห่งคดี  
ข่อมเห็นแจ้งชัดว่า ผลคะแนนของภิกษุสมพลดังกล่าวข่อมไม่อาจมีผลเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้ง  
หรือเป็นเหตุสำคัญมีผลทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน  
เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมแต่อย่างใด  
จึงไม่มีเหตุที่จะมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทานตะวัน  
เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านใหม่

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายเกียรติวุฒิ จุฑารัตนากุล

นายอนุสรณ์ ศรีเมนต์

นายธีรวัฒน์ ไตรวาริ

ศิริพร/พิมพ์/ทาน